

DOMOVINA

Zahaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pletbine ter od vsake peti-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gl., pol leta 1 gl. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Sloga jači, nesloga tlači!

Doživeli smo nesramen napad na slovensko narodnost. Efijski Judežev pečat so si pritiskali na čelo slovenski tržani lepega savinskega trga. Grdo so onečastili samega sebe, osmešili vse napore slovenskih rodoljubov, širna Slovenija je ormadeževana, vse se zgraža z gnusom nad toliko perfidnostjo in zaslepljenostjo ter kliče: Sram vas bodi Vrančani, izdajalci svojega rodu!

Kaj se je zgodilo?

Že pri zadnji občinski volitvi se je zavezalo nekaj narodnih mož z nasprotniki; jeli so se bratiti z njimi ter sklenili nekaj kompromis. Zasedel je vsled tega županski stol nemčurški sedlar Anton Ottenschläger.

Od tistega časa so se zbirali nad slovenskim trgom nevarni oblaki; šumelo in sikalo je na vseh straneh, toda ni se vedelo kaj se kuha.

Par tednov sem pa se je zbralo toliko razstrelivnih snovi, da je bilo vse nekam poparjeno, vsem je bilo tesno pri srcu, slutili so, da nekje nekaj počti. Dobrega ne bo nič, ker od nemčurjev in zveze z njimi še niso Slovenci nikdar kaj veselega skusili.

Prišel je glas: šole so se lotili, za ustanovitvev nemške šole se agitira in podpise pobira. Nemčurški sodrgi je vse mogoče, vendar si še požrtvovalni rodoljubi niso hoteli slikati skrajnega. Dobrodušnim narodnjakom ni šlo v glavo, čda bi si upala nemčurška drznost s takšno nesramnostjo na dan; verjeti pa tudi niso mogli, čda bi bilo v trgu in v okolici kaj slovenskih kkalinov, ki bi šli brezvestnim nemčurškim kačam na limanice.

Struna je počila, dobrim narodnjakom so se odprle oči in pred seboj so zagledali pošastno žrelo nemčurških spletkarij.

Dobili smo famozno prošnjo župana Ottenschlägerja na okrajno glavarstvo v Celju.

Prošnjo je sestavil in spisal v svoji zelo omejeni modrosti župan Ottenschläger sam.

V tem nestvoru mrgoli vse križem bedastih fraz in — ovaduštva. Ker pa je tudi pravopis in slog iz — prejšnjega sloletja, ne upamo si cele prošnje priobčiti.

Utemeljevanje o „potrebi“ nemškega pouka na Vranskem, bi bilo že pred 50 leti izzvalo — posmeh in obžalovanje. Tako kakor Ottenschläger in njegovi pristaši so se ogrevali za nemščino najbrž le — sodobniki germanizatorskega cesarja Jožefa II.

Po pristnem nemčurškem običaju seveda ni mogel provzročitelj drugače, kakor da je na prvem mestu podlo denunciral slovensko učiteljstvo na Vranskem, češ, kako so se Vrančani razveselili pred kakimi štirimi leti, ko se je ondotna šola razširila v štirirazrednico v nadi, da se bo v novem razredu zdatno učilo „za Štajarsko neobhodno potrebni (!) nemški jezik“.

Pa nič o tem, zdihuje da je, dasi je predpisano učenje drugega deželnega jezika baže že v 2. in 3. razredu.

Doslovno to le Ottenschlägerjevo obreko vanje: „Res je, da se v II. in III. razredu učijo pisati nemške črke, pa to samo toliko, da se predpisi površno izpolnijo ne pa, da bi se od učiteljev pomen(?) teh pismenk šolarjem raztolmačil in razložil, kar se da sklepati, da se učitelji ogibljejo poučevanju, da se ja otroci ne bi naučili nemškega. Ali se to iz lastnega nagiba dela ali ako se dajo učitelji od drugih merodajnikov k temu napeljevati ne sodimo, da ima pa bolj politični okus, to je „nedomljivo“.

Nam je sicer tudi „nedomljivo“ kako si upa enako nemčurško človeče denuncirati celo

zaslužno učiteljsko osobje, pa okrajnemu glavarju in višjim šolskim oblastnijam je vsak tak denuncijant dobro došel. Peticija tudi zahteva v poznejši točki, da se bo tukajšna šola nadzorovala tako, da se bodo učni predmeti tudi po predpisih spolnovali.

Peticija ne zahteva nič več, kakor da naj vpliva okrajno glavarstvo na kompetentnem mestu na to, da se bo v 2. in 3. razredu na Vranskem učila nemščina in slovenščina, v 4. razredu pa se naj vpelje izključno le nemški pouk.

Potem motivira prošnjo s šestimi nagibi, ki pa se priležejo v naše stoletje in na naše politično in gospodarsko razmerje, kakor — pest na oko.

Vsega je po vodenih možganih teh par nemčurčkov krivo neznanje nemščine: da se ne doseže visoka cena pri sadju, hmelju in drvah, da se živina ne spravi v denar, da so sejmi slabo obiskovani, da se obrtniki opeharijo pri naročevanju od nemških tvrdk, da se daje lahkoverno ljudstvo poštno oguliti po židovskih agentih itd. Neznanje nemščine še ti bedaki najbrže napravijo odgovorno, če toča pobije, voda poplavi, če pridejo gosenice nad drevje, če kokoši jajc ne neso itd.

Priporočali bi pač trškemu županu na Vranskem in njegovim podrepnikom, da si snamejo desko, ne, bruno z nad čela ter pogledajo par korakov pred se, kako se razvija socialna beda ali napredek, zakaj zaostajamo v trgovini in prometu, zakaj niso naši sejmi tako dobro obiskovani, kakor so bili morda pred 30 leti. Pa naj se vranski tržani in okoličani naučijo razum nemščine še turški in kitajski, ne bodo prodali repa živine dražje nego sedaj, ako se ne poprimejo racionalnega gospodarstva, kar pa se da doseči edino le na podlagi materinega jezika.

LISTEK.

Fran Skubic †

Umrli je mož,
Kje tak je še med nami!

Dne 11. junija t. l. sprejela je mati zemlja v svoje naročje moža, za kojim plakajo ne le njegovi bližnji sorodniki, ampak vsakdo, ki ga je poznal. Bridka smrt pretrgala mu je nit življenja nenadoma v noči od osmega na devetega junija. Zadela ga je srčna kap. Bridko tuguje za blagim možem osamela žena, tožno pošiljajo za pokojnikom zadnje pozdrave njegovi drugi sorodniki, potrtega srca žalujejo ob njegovem grobu prijatelji in znanci; vsaj ga pa menda tudi ni v Šaleški dolini, ki bi umrlega ne bil poznal kot vedno šaljivega, za vsakogar prijaznega Skubičevega gospoda. Poznal ga je zadnji gorski kmetič, vsaj pa tudi ni hiše v Šaleški dolini, kjer bi on ne bil imel kakega bolnika, kojega je tolažil s prijazno besedo in s svojimi vedno pristnimi dovtipi.

V družbi je bil on duša cele zabave in je bil absoluten nasprotnik tistega stanovskega separatizma, ki se v nas Slovencih žal vedno bujneje razvija. Bil je v obče priljubljen, čemur dokaz je, da je zavzemal vsa častna mesta v

domači občini. Bil je pokojnik pravi pokrovitelj šol in kjer je le bilo treba, pokazal je svojo ljubezen do učeče se mladine.

Kot zdravnik je bil neumorno delaven; še v svojih zadnjih letih, ko ga je starost že mučila, privoščil si je malokedaj miru. Nikdar mu ni bila pot pretežavna, in zadoščal je svojemu poklicu, če je le mogel. To se mora tembolj upoštevati, ker je bil pokojnik zadnja leta nekoliko nervozen in res malo nadležen. A temu se ni čuditi, prebil je bridke ure v sedanjih političnih in gospodarskih borbah, in kdo pozna razmere v našem trgu, vedel bo to najbolje presoditi. On je bil takorekoč steber naše narodne stranke, in z njim nismo le zgubili moža zdravnika, ampak tudi moža-voditelja slovenske stvari. S tem je menda rečeno dovolj. On je bil mučenik svojega poklica; kajti odkar se je pri oni katastrofi v domačem premogokopu pri nesrečnih ranjencih zastupil, ni mogel skoro svojega imena več pisati, nikar pa še recepte. To je tudi vzrok, da je bil zadnja leta malo občutljiv. To bodi omenjeno radi tega, da se zavežejo jeziki nekaternikov, ki so mu predbacivali preveliko občutljivost. Vsak pometaj pred svojim pragom!

Najboljši dokaz njegovega dobrega srca pa je njegova slovanska gostoljubnost. Brez vse napetosti, brez vse formalnosti počutil se je vsakdo,

ki je imel prijetno priliko občevati s pokojnikom, popolnoma domačega v njegovi hiši. Posebno njegova velika prijaznost napram dijaštvu bodi tu pred vsem omenjena. Vsi šaleški dijaki se ga bodo s hvaležnostjo spominjali, vsaj jim je bil pravi oče. Vsak mu je bil dobro došel, in rad je občeval z njimi. S tem si je on pridobil ogromne zasluge, kajti za slovenskega dijaka, ki se muči v šolskem letu z ukom in se mora boriti z lakoto in siromaštvom, je pač edino dobro in tolažilno, če ima vsaj v počitnicah priliko občevati z nekom, ki ga duševno nekoliko razume in da si pridobi nekoliko zunanje izobrazenosti, ki se ravno slovenskim dijakom tolikokrat odrekuje. Kaj je temu krivo?!

Najboljši dokaz pokojnikove priljubljenosti je bil njegov pogreb. Udeležili so se ga vsi domačini, a tudi iz Celja in drugih oddaljenih krajev prihiteli so mu znanci izkazat zadnjo čast. Takega pogreba še Šaleška dolina ni videla. Vsaka hiša v Velenju izobesila je črno zastavo, domači graščaki udeležili so se korporativno spreveda in za krsto šla je nepregledna množica domačega ljudstva.

Spavaj mirno blagi pokojnik! Ni Ti bilo usojeno, da doživiš starost, ki si jo zaslužil, a Tvoj duh živi nepozaben v naših srcih. Blag Ti spomin!

Obrtnik, ki si naroča svoje surovine od nemških zalog, je baš mlačneš, nezavednež, ker imamo vse takšne vire pri sosednjih bratih Slovanih.

Pa tudi vsaka nemška tvrdka radevolje sprejme slovenska pismena naročila ter je na ta način prisiljena sprejeti vsaj po enega slovenskega uslužbenca ali uradnika. Zopet le našim sinovom v prid.

Kmet pa, ki se sploh spušča z židovskimi agenti v kupčijo, najsi pa ti govore nemško ali slovensko, pa je itak le obžalovanja vreden, če hoče vkljub večkratnim našim svarilom biti opeharjen.

Najbolj gorostasno kratkovidnost, če ne škodoželjnost, imajo pa točke 4, 5 in 6 omenjenega skrupuceta.

Vrančanom je treba nemške šole: 1. Ker potujejo često vojaške čete skozi trg, 2. ker nemški uradniki pri sodišču in davkarji morajo svoje otroke drugam pošiljati v šole ali prositi za premestitev in 3. ker ne morejo pošiljati sinove v poljedelske šole, ker isti ne znajo nemško. Res duhoviti vzroki! Vojaštvo potuje po celi Avstriji, tukaj nemško, tam slovensko, mažarsko itd. Nele, zaradi tega se bodo vsi hribovci učili mažarsko, nemško, poljsko itd. Nemški uradniki nimajo na Vranskem ne pri sodišču ne pri davkarji nič opraviti. Če pa nam vendar take uslijo, pa je le pošteno, da zaprosijo preselitev z vsem svojim zarodom vred. Ko bi imeli vranski rogovileži srce in odprte oči za našo stvar, morali bi znati, da je največja krivica za štaj. Slovence, da ima poljedelsko šolo na nemški podlagi. Ta krivica pa se bo odpravila še predno bo Ottenschläger s svojim nemčurskim štabom imel nemški pouk na Vranskem.

To je zapopadek najnovejše nesramnosti med nami se preobjelih nemčurčkov.

Podpisalo je to prošnjo dosedaj baje nad 300 strank v trgu in okolici med njimi župan, prvi občinski svetovalec in dve tretjini občinskih odbornikov. Mnogo teh niti otrok nimajo. K zavednim narodnjakom se niso upali, poiskali so le nezavedne mase in prodano meso.

To je sad osebne samoljubnosti in bratske mržnje.

Človeka popade sveta jeza nad toliko nesramnostjo nemčurjev in nad bebstvom zapeljanih duš. Kaj nam koristi ves napor, požrtvovalnost do siromaštva, če se nam pa izzivalno podira pred nosom vsled brezbrčnosti onih, ki bi nas morali krepko podpirati. Revnemu težaku izberačimo krvavo prislužene krajcarje, katere tudi z navdušenjem daruje, samo da si vzdržujemo par slovenskih razredov pod žezlom sv. Cirila in Metoda, da rešimo slovenski mladini srce in narodnost. Tukaj pa drvi slovenski tržani za nemčurskim kozlom v žrelo ponemčevanja.

Kdo še naj ima potem idealno veselje za delo in žrtve!

Tolažimo pa se, da — oslovski glas ne sega v deveto vas, temuč mu bo končna postaja — pri celjskem okr. glavarstvu.

Ena kriza rešena, druga grozi.

Nad mesec dni so že trajali hudi diplomatski boji zaradi nagodbe z Ogrsko. Pri tem je bil vojskovodja za Avstrijo grof Thun, za Ogrsko pl. Szell. Vsak je imel za seboj svoje ministre, le minister Goluchowski je igral nejasno vlogo. Kmalu je bil kažipot za avstrijske čete, kmalu je svetoval Ogrom. Izid je bil jasen. Saj že zmaguje mažarska ideja nad 50 let avstrijsko; tudi tokrat ni moglo priti drugače.

Povdarjali smo že, da je imel grof Thun zelo težko stališče. Imel je proti sebi priznane mažarske spletkarje, neizprosne diplomate, ki so stali kot eden mož. Opirati se ni imel zanesljivo na nobeno stranko. Opozicija mu je naravnost nasprotovala, desnica mu ni mogla popolnoma zaupati, ker se ni nikjer pokazal, da misli odkritosrčno z njo. Proti sebi je imel deloma zunanje ministerstva, da, celo krona ni bila brezpogojno za njegove nazore.

Dne 10. t. m. je sprejel skupni ministerski svet od obeh ministerskih predsednikov izdelano sporazumljenje. Po tem sporazumljenju je Avstrija naravnost podlegla. Mažarske zahteve so večinoma nespremenjene prodrle.

Sporazumljenje sloni na kompromisu. Dasi je nek vladni list skrivnostno prorokoval, da bo obelodanitev tega kompromisa prinesla prijetno presenečenje v smislu patrijotizma, ni imel najboljši optimist najmanj povoda biti prijetno presenečen.

Preveč smo že vajeni presenečenja, ki ni bilo skoraj nikdar nam v korist.

V celem usodnem pogajanju se je šlo za skupno carinsko, bančno in trgovinsko zvezo. Dognalo se je tako, da se podaljša carinska pogodba do leta 1907, dočim je hotel imeti Szell v svoji formuli samo do leta 1903 ali 1904.

Tudi bančni privilegij bo trajal do l. 1907. Nadalje je popustila avstrijska vlada, da se sklene trgovinska pogodba z Ogrsko, ki poteče leta 1903 samo do leta 1907.

V ogrskem zboru so vse stranke te pogodbe z veseljem sprejele, dasi se je slišalo navidezno mrmranje. Svoje zadovoljstvo nad „nemumnimi Švabi“ seveda ne smejo pokazati, ako hočejo tudi v bodoče z uspehom več tirjati. Tako stori tudi židovski mešetar, ki pri najboljšem dobičku tarna in javka, da je kupil ali prodal pod zgubo.

V sredo dne 14. t. m. se je sešel ogrski državni zbor. Ker že traja zasedanje skoraj sedem mesecev, rešil bo to zadevo hitro, da se lahko potem v zadovoljstvu razide.

V Avstriji ne bo treba sklicevati državnega zbora, ker to „malenkost“ kakšnih sto milijonov lahko reši § 14. K čemu še vsakojake neprijetnosti!

Grof Thun je rešil — Mažarsko in — sebe. Koliko usluge bo imela Avstrija, se še le pokaže. Grof Thun je imel na izbero: ali vztrajati pri avstrijskih zahtevah ali pa — odstopiti. Kot

dober diplomat si je izbral tretjo pot, in dobro bo — njemu.

Slovanski poslanci v desnici so bili, dasi malo nezaupljivi, vendar edini v tem boju. Odrekli so se vladi na ljubo najlepši priliki, da bi bili nastopili s svojimi zahtevami gledé jezikovne uravnave.

Posebno jugoslovanski poslanci so se s težkim srcem odrekli nujnosti jezikovne ureditve, ker nam sili res že voda v grlo. Ker pa sta tako želela velika bratska naroda Čehi in Poljaki, so se udali, da se jim ne bi predbacivalo, da kršijo vzajemnost. Obetal se je, da pride za nagodbo z Ogrsko takoj pereče jezikovno vprašanje na vrsto, ki se mora pri vzajemnosti ugodno rešiti.

Merodajna češka zastopika Pacak in Engel sta istočasno zajamčila slovenskim in hrvaškim tovarišem, da Čehi ne odjenjajo, dokler se jezikovno vprašanje ne reši ob enem za vse slovenske pokrajine. To nas je razveselilo in navdušilo.

Sedaj pa so prišli po prestani krizi Poljaki s svojo neodločno politiko. Voditelja poljskega kluba vitez Javorski in vitez Bilinski sta se izrekla proti zahtevi Jugoslovanov za istočasno rešitev jezikovnega vprašanja ter stojita na stališču, naj se isto reši za sedaj samo za Česko, češ, to bo šlo hitreje.

Slovenski poslanci so pri splošni krizi igrali svojo vlogo za vlado, zdaj pa lahko zopet gredo.

Ako se to spletkarenje Poljakov uresniči, napočila je nova, še usodnejša kriza, ki bo stala desnici življenje. Kaj bo z nami, s Slovenci, primorskimi Hrvati in Malorusi! Pričeti se mora obupni boj na življenje, zgubiti nimamo ničesar, ako bi se res našli izdajalci v bratskih četah. Nasprotnik pred nami in za nami, a mi duševno in gospodarsko izžeti do oslavljenja. Z obupnim klicem: „Varuj nas Bog prijatelj, sovražnikov se bomo že sami obranili!“ vrgli bi se v usodni boj.

Upajmo, da nas vse mladeniško idejalni nazori o slovanskem pobratimstvu vendar tako grozno ne razočarajo. Bodočnost v Avstriji je Slovanov — da bi ne bila ta bodočnost morda v znamenju slovanskih bratskih — bojov!

Celjske novice.

(Kedaj je praznik sv. Cirila in Metoda?)

Nekateri listi vedo poročati, da je papež preložil ta naš vseslovanski praznik od 5. na 7. julija. Sicer imajo vsi letošnji koledarji god sv. Cirila in Metoda še 5. julija, vendar se moramo pokoriti ter zažigati krese zvečer 6. julija, da ne bo razcepljenja.

(„Delavsko podporno društvo v Celju“) naznanja vsem udom in prijateljem, da se v nedeljo dne 18. t. m. vsled neugodnega vremena izostali izlet ne vrši prihodnjo nedeljo, dne 25. t. m., kakor je bilo po povabilu razglašeno, ampak še le v nedeljo dne 2. julija t. l. z jako zanimi-

Strah je znotraj votel, zunaj ga pa nič ni.

(Dogodba — Zoran.)

I.

(Konec.)

Vsem se je nekaj zdelo čudno, čutili so, da ne kaj ni prav, pa pravega le ni mogel nihče zadeti.

Slednjič je pretrgala Urša molk in rekla: „Kaj pa vam je, da ste tako tihi nočoj? Vas je li krompir tako utrudil in izmučil?“

„Moj Bog!“ je vzdihnila Mica, „ali nič ne vidiš?“

„Kaj pa je?“

„Tudi meni se nekaj ne zdi prav, pa ne vem kaj je.“

„No kaj pa je, jaz ničesa ne vidim?“ je dejala Urša?

In tudi njej je prihajalo nekako tesno. — Nežika in Minka sta se bojzljivo pritislile k materi. —

„Kaj pa je vendar? — Ne bodite taki, da se otroci ne prestrašijo. — Saj ni nič, nič se tako ne bojta Nežika in Minka!“

„Ježeš! Ali res nič ne vidiš, kako vse miga?“

Zdaj je bila počila tista struna, ki jim je toliko tesnobe naredila, vedeli so kaj je.

„Da, miga vse, vse se gunca.“

„Kje?“

„Kaj?“

„Saj ni nič! Kako bi se vse zibalo? tedaj bi nam juho razlivalo, pa nič ni,“ se je oglasil Franček.

„Res da miga,“ je djali in se rogal, „pa je vendar vse pri miru.“

Pa res je migalo vse, vse: postelja, miza, škrinja, vse, vse, še celo peč se je zibala.

Mica je odložila žlico in prebledavala strahu. Tudi Tina se je že nekoliko bal, tudi on je opazil skrivnostno gibanje.

Zdaj se je vse zazibalo sem, zdaj lepo počasi tja, a vendar je bilo vse pri miru.

„Ježeš Nazarenski! Kje imate kaj blagoslovljene vode? Molimo, molimo!“

In vse svetnike in vse nebo je klicala Mica na pomoč, da bi pregnali strah; pa nič, zibalo in gugalo se je vse. Celu korajžnemu Frančku in Urši ni bilo prav pri srcu.

Toliko se je le ohrabril Tina, da je šel po sobi gor in dol, da bi kje zapazil strah.

Pa nič! Senca je šla sem, je šla tja v jednomer,

„Zdaj vidite, strah je znotraj votel, zunaj ga pa nič ni; to je očitna kazen božja za vaše predrzno besedičenje! O — Bog — Ježeš! — —“

Vse se je gibalo, še celo Razpelo tam v kotu in sv. podobe na stenah so se guncale.

— — — — — „Znabiti pa kdo trese,“ je rekla Urša, „idita in poglejta?“

„Kaj pa če je v podstrešju? V temi ne grem gor, in sam še celo ne!“

„Otroka se mi preveč zastrašita, pa skoči po soseda! — —“

Mica se ni ganila ne, mislila je, zdaj pa zdaj je njena zadnja ura. Otroka sta jokala in se stiskala k materi. — Tina si ni upal iti; slednjič se je vendar ohrabril in mahnila sta jo s Frančkom k sosedu.

Vedno pa še je bilo tisto skrivnostno gibanje.

III.

. Njena srčnost jih rešila,
Njena bistrost sramotila.“

—b—

Pri sosedovih so že odvečerjali, ko sta pridrvila Tina in Franček tja. Kar planila sta

vim sporedom. Upamo, da se bomo, ako nam bode nebo milo, jako izvrstno zabavali. Torej k mnogobrojni udeležbi!

(Kje se še nahaja uzorno vzgojena mladina v Celju?) Naša okoliška deška šola je nemškimi Celjanom od začetka trn v peti. Koliko ovaduških oči je vedno pripravljenih najti na učencih te šole najmanjšo napako ali le otročjo veselost. Celó redarji imajo baje nalog posebno paziti na deško mladež iz okoliške šole. Ko so lahko živi dečki — kakršnih pač nikjer ne manjka — nekaj pohabili kljuko na zapuščeni hiši protestantske občine, drvil je ves policijski in magistratni aparat za zločinci, katere so tudi kaznovali, kar je seveda potrebno za vsako lahko-mišljenost in razposajenost. Nesramna nemčur-ska predrznost pa je, da se za take razposajene čine nekaterih dečkov, katere so doprinesli v prostem času, podtika odgovornost šolskemu vodstvu. Spominjamo pa se še, kako je lansko leto razdivjana tolpa učencev nemške deške šole zastamovala pri belem dnevu po ulici mirno idočega častitljivega kapucinskega duhovnika. Med dečki jih je bilo več iz najvišjih celjskih „aristokratskih“ rodbin. Klicali so sivemu duhovniku „Ver . . . Pfaff!“ ter mu kazali svoje umazane jezike. To je opazovalo več nemških prič, ki so se zgražale nad toliko popačenostjo smrkavih paglavcev. Žalostni slučaj se je naznanil vodstvu nemške šole z imeni vseh malovrednežev in prič. Toda voditelj je odvrnil, da njega nič ne briga, kar se na ulici godi ter je prepustil kaznovanje dečakov — staršem. Ker pa vemo, da so se takšnega zaničevanja naučili smrkolini le doma od staršev — v šoli menda vendar ne — si tudi lahko mislimo, kakšna je bila domača kazen. Tukaj ima magistratna in mestna šolska gospoda kupe gnoj! Tega naj kida in brska, našo slovensko deško šolo pa naj pusti na miru. Celjski in okoliški Slovenci smo na našo šolo, na njeno uzorno vodstvo in vestno ter strokovno usposobljeno učiteljsko osebje vedno ponosni. Samih angelčkov pa ne morejo vzgojiti in ohraniti, saj še Bogu so se posamezni spuntali v nebesih. Dasi ne potrebuje naša slovenska šola, niti nje učiteljsko osebje naše obrambe, ker si je vedno svesto, da izpolnjuje svoje stanovske dolžnosti natančno, vendar si ne moremo kaj, da bi ne povedali, kako neprijetno nas je dirnilo, ko smo čitali v „Slov. Gosp.“ dopis iz Svetine o izletu šolske mladine naše dekliške šole. Za to šolo, ki je pod vodstvom čč. šol. sester, veljajo istotako naše pohvalne besede, toda za uzor naši deški šoli je pa vendar ne smemo staviti, ker s tem se jemlje ugled drugi ter je sploh ne-taktno. Dopisnik pa se je postavil na to stališče. Najprej pripoveduje o razposajenosti nemške mladine ter pristavi: „V tolažbo vsem dobri Slovencem moram povedati, da se v Celju nahaja še tudi šolska mladina, katera je vzgojena ne tako surovo, ampak v pravem krščanskem duhu; in to je šolska mladina dekliške šole celjske okolice, katera stoji pod

vodstvom čč. šol. sester.“ Oho! Vsa čast tej šoli in nje voditeljstvu, toda mi povemo, da se nahaja v Celju še tudi druga šola, na kateri niti pošten nasprotnik ne sme ničesar kritikovati, in to je deška šola celjske okolice! Čast, komur čast — bodimo pravični!

(Roke in srcé) Gorje onemu, ki mora iskati zaslužka pri nasprotniku; kajti nemškimi in renegatskim delodajalcem ne zadostuje le pridnost in točnost svojih uslužbencev, nego prodati se jim morajo z glavo in dušo. Evo dokaza! V Zagrebu je nedavno umrl sloveč slovenski zdravnik dr. Fon, kateri se je vedno čutil Slovenca ter kot tak tudi zvesto spolnoval svoje narodne dolžnosti. Slučajno pa je bil rajnega oče v službi nekdanjega notarja Sajovica v Celju, kogar potomci se „čutijo“ Nemce. Za svoje mesečne goldinarčke je služil zvesto, bil je vesten uradnik ter tako le bogatil svojega gospodarja. A sedaj slušajte logično moralo naših renegatov! Ker ni oče Fon za svoj težko in pošteno zaslužen denar pustil svojega sina ponemčiti, ne morejo uskoki okoli „vahtarce“ preboleti ter izzivalno kličejo: „Das ist slavischer Dank!“ (To je slovenska hvaležnost.) Žalobne prikazni naših renegatov menijo, da ima vsakdo tako ceno dušo in narodno prepričanje kakor oni in njih očetje, ki so prodali sebe in svoje otroke za vsako petgoldinarsko povišanje.

Kresovanje na večer pred sv. Ivanom.

Arijski, duranski in semitski rodovi so od pamtiveka častili luč in ogenj. Od bogate Indije in Himalaje do škandinavskega severa, od grških obali do belih peči angleških — povsodi so oboževali plamtečo nebeško zvezdo, netečo iskro, ki živi v kamenju in v lesu. Ni čuda. Solnce, duša, vsega, kar se giblje in počiva, moč življenja, duša življenja je vredno, da je spoštuje in obožuje — mali človek. Indi, Perzi, Egipčani, Grki, Rimci, Slovani, in končno tudi Germani — vsi ti narodi so imeli iste nazore v tem pogledu in vsak teh narodov si je za čudotvorno moč žareče nebesne oble stvaril svoje božanstvo. Temu božanstvu so določili posebne praznike ali svetke.

Naši pradedi, poganski Slovenci, so slavili sosebno dva taka praznika v slavo solncu in solčnemu bogu (Svarogu, Svarožiču). Pozimi, o času solčnega rojstva, je bil zimski solčni kres. Ta čas se krije z našim Božičem. Letni solčni kres, to je početek pred krajšim dnem, se je obhajal ob času našega kresa. Na večer pred obema praznikoma so naši praočetje zažigali grmade po gričih in vrtih, krog ognja so plesali ter ga preskakovali. Vriskanje in vesele pesmi so se razlegale od ognja do ognja ter oznanjevale solčnemu bogu udanost in hvaležnost bornih zemljanov. Božična in kresna noč sta postali bajni noči, v katerih se gode čudesa, govore živali, kresne rastline pa zadobe posebno čudotvorno moč.

Slovincem je bila zasijala luč prave vere. Pa hudo bi se bili zamerili poslanci rimske cerkve, ko bi bili skušali kar na mah zatreti in udušiti vse prastare navade in običaje spreobrnjenih rodov. Navada železna srajca. Vsaka žrtev bi jim bila ljubša, kakor da bi bili opustili le eno svojih tisočletnih navad. In cerkev je bila

previdna, pametna učiteljica. Da bi razne solčni službi udane narode v Aziji in Evropi bolj pridobila za novi uk, je sklenila, pustiti narodom stare običaje in navade, a iste prikrojiti po svoje in v svoje namene. Nevažno obliko je pustila nespremenjeno, dala pa je krščansko notranjost in vsebino. Tako čitamo, da je papež Gregor Veliki sam okoli leta 600 po Kr. r. ukazal, da naj se poganski prazniki s časoma prevračajo v krščanske svetke, da pa treba one kolikor toliko posnemati, zato, da so se preobrnjenci laglje privajali nove vere. In res uspeh ni izostal, spreobrnjenje poganskih rodov je bilo s tem postopanjem močno olajšano in je napredovalo neverjetno naglo.

Na ta način sta bila stara slovenska praznika prekršena v narodni Božič oziroma v praznik sv. Ivana. Živo nas spominjajo nekatere božične in kresne navade nekdanjih poganskih običajev, ki so se ohranili, četudi kolikor toliko izpremenjeni, do današnjega dne. Sosebno je zažiganje grmad ohranjeno prav iz paganske dobe. S časoma je to zažiganje samo dobilo ime: kresovanje, to se pravi kuriti kres. In danes imenujemo že vsak tak ogenj tudi ob drugih večerih kres. Po nekod mečejo v zrak takoimenovana kresna kolesca, da se vidi kakor bi žareča obla letela po zraku: solčna podoba. Še danes plešejo krog zadnjega ognja ter ga preskakujejo. Koliko bajk hodi od ust do ust o kresni noči. Kdor hoče slišati in vedeti kaj govori živina to noč, mora imeti sabo praprotno seme, ki cvete in zori na Ivanovo noč ter iti poslušat v hlev.

Ti običaji so se ohranili izza predkrščanske dobe povsodi koder so prebivali Slovenci. Na kresni večer so plamтели „kresovi“ in ravnine beneške preko Istre, Kranjske, Koroške, Štajarske do Visoke Tatre, od ogrskih štep do gor tirolskih. A danes — — — Tudi dandanes se še držimo lepih običajev svojih praočetov — in držijo se jih narodi, ki so pregnali domačega ratarja in roparski zasedli slovensko ognjišče. Slovenec jih je učil. Poitalijančeni Slovenci ob Jadranskem morju, ponemčeni na Koroškem, Štajarskem in deloma na Tirolskem in pomažarjeni brati slovenski še dandanes hranijo stare slovenske običaje, zažigajo na kresni večer kresove, ter jim hodijo od roda do roda stare slovenske bajke. Boli pa naše poturice, da bi njihovi običaji nosili ime: slovanski običaji. Narediti hočejo iz njih germanske običaje, češ, da smo se jih Slovenci naučili od Germanov, katerih pa v slovenskih deželah nikdar ni bilo. Ne vedo uboge pare, kako se smešijo. In če bodo naši posili — Nemci na kresni večer zažgali svoj kres nad Celjem, tedaj jim bodo veseli zublji slovenskih kresov daleč krog in krog klicali: pozdravljen slovenski kres, četudi te zažigajo potujčeni in sovražni nam rojaki, vendar ti si naš, ti si nam jasna priča, da se v žilah tvojih zanetilcev pretaka slovenska kri!

Spodnje-štajarske novice.

(Birmovanje.) Dne 1. julija v Stranicah, 2. v Zrečah, 3. pri Sv. Kunigundi, 4. v Skomarju, 5. v Vitanju, 6. pri Sv. Joštu na Kozjaku.

(Imenovanje.) Finančnim ravnateljem v Gradcu je imenovan baron Mensi-Klarbach, ministerjalni svetnik v finančnem ministerstvu. — Okrajni živinozdravnik v Ljutomeru, g. Alojzij Pavlin, je imenovan veterinarim koncipistom pri deželni vladi v Ljubljani. Nandinžener g. Fr. Pernič, je imenovan državnim stavbinskim svetovalcem za Štajarsko.

v vrata in butnila v sobo, tako, da so se ju res ustrašili.

Z velikim naporom je povedal Tina, kaj se je zgodilo, kako vse miga, in je kar v jedni sapi pristavil:

„Dragi Andrej, pojdi z menoj; znabiti ti najdeš, kje tiči. — Prosim pojdi!“

„Veš dragi, ni mi iti. Navečerjali smo se že davno, hlapci in dekle so že odšli spat in tudi jaz sem utrujen.“

„Prosim te za božjo voljo, saj ne zamudiš toliko!“

„Jutro bo rano. — In veš, — kakor si pravil — — no ne upam si prav, — — kaj. . . .“

„Eh, ve šleve moške, ve! Škoda, da plače nosite! — Če suh list zašumi, pa že bežite po zajčje,“ je dejala srčna Lojza, tista, ki ni hotela verjeti v Micine strahove.

Te pikre besede ženine so pomagale. — Šli so.

Ko je prišel Tina s sosedom Andrejem v kočjo, se je še vedno vse gibalo. Preiskali so vso sobo, in vsak kotič prevrgli, pa le niso našli ničesar.

Prižgala je tedaj Urša kuhinjsko luč, in iskali so po veži in kuhinji. Ker tudi tukaj niso našli ničesar, šli so v podstrešje.

Med tem, ko so ti iskali, prišla je tiho Lojza pod okno; hotela je videti strah, da bi tudi ona „dobila vero“. Prignala jo je pod okno radovednost in tudi samozavest, da se ne boji strahov, — ker jih ni.

Pogledala je tedaj radovedno skozi okno v sobo in opazila skrivnostno gibanje. — Urša je tolažila deklici, Mica pa je strahoma sedela na klopi in prebiralala molek. — Takoj je bil Lojzi jasen ves položaj, in nasmehnila se je.

„Naj le bo, prav se godi tem strašljivcem, posebno pa tej strahopetni Mici,“ si je mislila in komaj se je vzdržala, da se ni glasno smejala.

Tina, Andrej in Franček so vse preiskali, pa nič in nič. — Ko so zopet prišli v sobo, se je še vse skrivnostno gibalo, kakor prej.

„Ničesar nismo našli! Kaj le more biti? Vse smo preiskali, pa nismo našli ničesar sumljivega.“

„Kaj bode, kaj bode,“ je trnala Mica?

„Čudno, v podstrešju, v kuhinji in v veži pa se ne giblje, torej tiči hudir v sobi.“

„Molimo rajši, molimo, in ne kolni, da nas Bog reši te kazni! Da, to je očitna kazen božja za vaše prejšnje govoričenje; noč ima svojo moč!“

„In za tvoj dolgi jezik,“ si je mislila Lojza zunaj.

Vsi so bili prepadli. . . .

Že so mislili moliti, kar se je oglasila Lojza pod oknom, rekoč:

„Strašljivci, svetilnico rajši ustavite, da se ne bode več gugala, — in ni vam treba moliti!“

„Saj res,“ vzkliknil je Franček vesel, da se je vendar našel pravi vzrok. Skočil je in ustavil svetilnico, ki se je gugala na dolgi žici, za katero je bila pripeta k stropu, — in minilo je skrivnostno gibanje sence.

Vsi so si oddahnili; odvalil se jim je kamen od srca. Smejali bi se bili najrajši, pa jih je bilo samih sebe sram.

Mica pa jo je kar pobrisala domov; ni je bilo treba spremite, čeravno je bilo ponoči, in nikoli si ni upala več praviti o svojih strahovih, posebno pa se je ogibala Lojze.

(Učiteljske premembe.) Nadučiteljem pri Sv. Križu pri Ljutomeru je imenovan odtodni podučitelj Ivan Pušenjak. Premeščen je na I. mestno deško šolo v Maribor učitelj Franc Moser iz Feldbacha.

(Promocija.) V Gradcu je bil dne 16. t. m. promoviran doktorjem prava g. Mirko Grasselli, c. kr. avskultant v Ljubljani, sin bivšega ljubljanskega župana.

(Razširjenje šol.) Trirazrednica v Polzeli ter v trgu Konjicah se razširite v štirirazrednici.

(Za kmečke sinove.) Opetovano opozarjamo vse one ukaželjne poljedelske sinove, ki čutijo veselje in sposobnost za kmetijsko izobraževanje, da je s prihodnjim šolskim letom na poljedelski šoli v Grottenhoftu (žal, le z nemškimi poučnimi jeziki) razpisanih več prostih mest. Prosilci, ki so dovršili 16. leto, naj pošljejo svoje prošnje ravnateljstvu do 15. julija.

(Prodajalcem dopisnic-razglednic.) Na pritožbo zoper nekega gostilničarja, češ, da prodaja nepostavno razglednice, je sodišče razsodilo, da smejo gostilničarji le tedaj prodajati razglednice, ako je njihova gostilna, ozir. okraj na istih, sicer pa morajo za dovoljenje prositi.

(Na Teharjih) so praznovali letos šolski otroci god sv. Alojzija posebno slovesno. Blagoslovila se je ob tej priliki krasna šolska zastava. Pomenljivo slavnost opišemo prihodnjič natančneje.

(Kmetijsko bralno društvo v Slivnici pri Celju) zboruje dne 25. junija t. l. po popoldanski službi božji v šoli s sledečim sporedom: 1. Izročitev družinske premije, (40 K) Jožefu Šalomon-u, 57 let službojočemu hlapcu pri eni hiši, namreč pri Matiji Želici, kmetu v Voglajni. 2. Kmetško vprašanje. 3. Vpisovanje novih udov. 4. Slučajnosti. K mnogobrojni udeležbi vpljudno vabi odbor.

(Klub savinskih kolesarjev) naznanja svojim p. n. članom, da ima dne 25. t. m. kol. sestanek na Grobelskem mostu ob priliki koncerta, kojega priredi „Godbeni klub“ celjske nar. čitalnice; dne 29. t. m. na dan sv. Petra in Pavla pa bo kol. sestanek v Mozirju, kamor napravi „Šoštanjska čitalnica“ izlet in priredi tam koncert s petjem in tamburanjem. Odhod v Mozirje ob 3. uri popoldne iz Žalca. K mnogobrojni udeležbi vabi vpljudno odbor.

(Št. Janž na Vinski gori.) V jutru, dne 13. t. m. uničil je ogenj le za malo svoto zavarovano hišo posestnika in dolgoletnega župana g. Balta v Glušici. Kako da je nastal ogenj, je neznano in predno da se je opazilo, bila je že vsa streha, krita s slamo, v plamenu. Nevarnost je bila velikanska za vsa v bližini ležeča poslopja in le ugodnemu vremenu in bližnjim sosedom, ki so prihiteli na pomoč v obilnem številu, se je zahvaliti, da se ni ogenj dalje razširil, predno je mogla dobiti izdatna pomoč sl. požarne brambe iz Velenja. Akoprav je Velenje celo uro od pogorišča oddaljeno, bili so gasilci v precejšnjem številu v najhitrejšem času na mestu in rešili svojo nalogo izborna. To prostovoljno gasilno društvo je res od gospoda stotnika pl. Adamoviča pa do zadnjega moža na svojem mestu. Bog plati trud, od nas pa najsrčnejša zahvala!

(Čitalnica v Šoštanju) priredi dne 29. junija t. l. izlet v Mozirje in se vrši tam koncert s petjem in tamburanjem. Mnogobrojni obisk se pričakuje. Odbor čitalnice.

(V Škalah) je imel dne 4. t. m. g. Kač iz Žalca predavanje o zboljšanju kmetijstva in snovanju kmetijskih zadrug. Nato se je tudi osnovala kmetijska zadruga za Šaleško dolino s sedežem v Škalah. Pristopilo je takoj prvi dan 51 udov. Navdušenje za kmečko organizacijo je splošno ter je tudi pričakovati uspehov.

(Iz Velenja.) Večkrat sem že nastavljal pero, da bi vam kaj naznanil o velenjski poštni upraviteljici, a vselej sem odnehal, češ, se še zna popoboljšati. Pretečeni teden je pokazal, da se še ni. Oddajal sem tamkaj dvojezično nakaznico s popolnoma slovenskim naslovom: „C. kr. okr. glavarstvo v Slov. Gradcu“. Ker prave poštno upraviteljice ni bilo v uradu, napisala je recepis praktikantinja (nje sestra) in sicer nemškega, jaz na to: „Prosim nimate dvojezičnih recepisov?“ Ona: Ne! „Na tukajšnji pošti pa večkrat nimate

dvojezičnih recepisov“, rečem jaz. Pri teh besedah bila je že prava upraviteljica v uradu in začela čisto po gorjansko rohneti nad menoj, in kaj mislite, da je še tudi povedala!? Da sem jaz edini na velenjski pošti tako neolikan (dass ist eine Gemeinheit), da zahtevam dvojezične recepise (!) O Velenje, o Velenje! Tedaj res, če bi bilo tej oholi poturici verjeti; in v vseh petih občinah, spadajočih v okrožje velenjske pošte, ni jednega, ki bi dvojezične recepise zahteval?! Res ne? — Radi tega naj še jaz umolknem in se kopljem v nemčurskem valovju. — In če bi bilo tako, znalo bi se nekega dne v velenjski pošti čitati: „Ker že toliko in toliko časa ni nihče zahteval dvojezičnih recepisov, je od danes naprej pod kaznijo prepovedano na slovenske poštno nakaznice zahtevati take recepise.“ Lani začetkom leta se je poslala prošnja na trgovinško ministerstvo za dvojezični poštni pečat v Velenju, in preteklo jesen zopet — podpisane od vseh avtonomnih uradov, a še do danes nimamo takega pečata. In večkrat se ugiblje, kako da se dotični prošnji še ni ugodilo. Vsi ti naj bi šli velenjsko poštno upraviteljico vprašati, pa bi se jim lahko kar kratko odrezala: „Če nihče od vas še niti dvojezičnih poštnih recepisov ne zahteva, čemu vam bo tedaj še tak pečat.“

(V Letušu) obdržuje „Sadjarsko društvo“ v nedeljo, dne 25. junija t. l. ob 10. uri dopoldne v šoli izvanredni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Nagovor. 2. O zelenem cepljenju amerik. trte. 3. Pogovor o nakupu vinograda za nasad amerik. trte. 4. Predlogi. K obilni udeležbi vabi najvpljudneje odbor.

(Gornjegrajsko učiteljsko društvo) zborovalo bode dne 6. julija t. l. na Rečici. Začetek ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja in došli dopisi. 2. Meseca maja izostalo predavanje gosp. Franc a Praprotnik „O sadjarstvu“. 3. Konferenčna vprašanja. 4. Nasveti.

(Iz Laškega trga) se nam poroča, da še ni gotovo, da bi se preselil odvetnik dr. J. Kolšek iz Laškega v Sevnico. Nameraval je pač to, a razmere so se sedaj nekoliko predrugačile.

(Na Frankolovem) bo prve dni meseca julija volitev v občinski odbor. Pokazalo se bo vsemu svetu, na kakšni stopinji stoji Frankolovo in njega prebivalstvo. Da se ne osmešite, treba bo izbrati take može, kateri so se kaj učili, kaj znajo ter imajo resno voljo, pa tudi sposobnost v prid vseh občanov delovati. Občinam je naložena velika naloga, mnogo težavnih opravkov ima izvrševati. Novemu odboru bo priskrbeti treba veliko boljšega tajnika ali pisarja, kakor pa je do zdaj. Zdaj je čas, da si izboljšate, kar je bilo pomanjkljivega. Zato se vam goriko priporočajo razumni zastopni, skušeni in pošteni možje, katere si enoglasno izvolite. Torej na dan volitve pridite vsi in kakor hrast stojte za nasvetovane kandidate: č. g. Gregorij Presečnik, župnik; g. Dragotin Zupančič, nadučitelj; Anton Škoflek, Rakova steza; Adam Gojšnik, Bukovje; Dominik Bezenšek, trgovec; Gašper Šoster, Dol; Gašper Čretnik, Lipa; Anton Bučar, Loka; Anton Operčkal, Lindek; Jurij Selčan, Selce; Vincenc Vrečko, Stražica; Janez Bezenšek, Bukovje. Živela edinost!

(Na Frankolovem) je v nedeljo, dne 4. junija t. l. zjutraj zborovalo „Bralno društvo“. Potovalni učitelj g. Ivan Belé je govoril in razkladal o zelenem cepljenju, škropljenju, žveplanju. Da je vsak ložje vse zastopil, podali smo se v bližnji vinograd, kjer je praktično pokazal zeleno cepljenje. Zbrano ljudstvo je z velikim zanimanjem sledilo zbornim prednašanjem. Zahvaljajoč gosp. podavatelju, razkropili smo se potem vsak na svoj dom s srčno željo, da nam gosp. potovalni učitelj prihodnjič zopet kaj razjasni. Torej na svidenje enkrat v avgustu ali septembru.

(Požar.) Dne 12. t. m. je pogorelo na Topolah pri Slatini poslopje posestnikoma Lenci-garja in Antonu Ogrizku.

(V Ptuj) je umrl dne 15. t. m. gospod Iv. Sedlaček, knjigovodja ondotne posojilnice. N. p. v m.!

(Ogenj) je nastal dne 4. t. m. v prodajalni Karola Špirka v Negovi ter uničil skoraj vso blago in premičnino. Škoda znaša 7500 gld. Bil je zavarovan.

(Iz Moravec pri Malinedelji) se nam javlja, da je v ondotni sosednji občini Radoslavcih bila dne 18. t. m. volitev novega župana itd. Voljen je bil soglasno že sedaj petokrat Anton Božič, kateri pa je to čast odklonil, a vendar na občno prigovarjanje celega odbora začasno prevzel to službo.

(Kmetijska organizacija.) V nedeljo 25. junija t. l. pride ob 4. uri popoldne g. Iv. Kač v Radence in bode pri g. J. Zemljiču razlagal o kmetijskih zadrugah. Okoličani, posestniki in vsi, katerim je mar za napredek kmetskega stanu, udeležite se tega shoda v prav obilnem številu, da se tudi tu v kratkem osnuje toli potrebna kmetijska zadruga.

(Iz Št. Lenarta v Slov. goricah) Novo politično društvo. V nedeljo dne 25. junija t. l. ob 4. uri popoldne se vrši pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v posojilniških prostorih ustanovitev novega „Kat. političnega društva“ za okraj Sv. Lenart v Slov. gor. z naslednjim sporedom: 1. Nagovor začasnega predsednika osnovalnega odbora. 2. Govor o namenu in pomenu društva ter razlaganje društvenih pravil. 3. Sprejemanje novih udov in volitev odbora. 4. Poročilo državnega deželnega poslanca g. Fr. Robiča. 5. Razni predlogi in nasveti. Slovenci! Komur tli le iskrica ljubezni do materinega jezika in rodne zemlje v srcu, naj pride na shod.

Osnovni odbor.

(Slovenska zmaga.) Pri občinskih volitvah v Jarenini so zmagali Slovenci v 3. in 1. razredu z večino 18 glasov, dočim so v 2. razredu zmagali nasprotniki le z enim glasom večine. Ta zmaga je za slovensko stvar v Slovenskih goricah, pa tudi za mariborsko pokrajino sploh, velikega pomena. Vsa čast volilcem in zavednim domačim in mariborskim narodnim buditeljem!

(Roparski umor razkrit po sedmih letih.) Pretečeni teden je obsodilo mariborsko porotno sodišče 31letnega, oženjenega hlapca Antona Belec, doma iz Ločičke vasi, v petletno poostreno ječo, ker je leta 1892 ubil in oropal na Bišu 70letnega Jakoba Fras.

(Nadravnatelj moške kaznilnice v Mariboru), gosp. Anton Markovič pride vsled lastne prošnje na enako mesto v Gradec, dočim pride v Maribor g. Jos. Reisl, dosedaj nadravnatelj v Karthausu.

(„Narodni dom“ v Mariboru) je že baje popolnoma dovršen ter so že tudi prosili za gostilničarsko koncesijo. Seveda je nemški magistrat prošnjo takoj odklonil. Ako vse pritožbe ne pomagajo, osnovati si bodo morali mariborski Slovenci omejeno društveno gostilno, kakršno ima n. pr. ptujška čitalnica.

(Mariborski Nemci v zadregi.) Imeli so sejo mariborski kazinarji, pri kateri sta predlagala dva slovenska renegata Possek in Glantschnigg, naj se spremenijo pravila tako, da smejo pristopiti v kazino le pristni Nemci. Večina premišljenih odbornikov je predlog odklonila, ker se je sicer bati, da ostanejo kazinska vrata za večino sedanjih članov — zaprta; kajti mariborsko nemštvo se baš kakor naše celjsko, rekrutira le iz slovanskih odpadnikov.

(Zapovednik štaj. žandarmerijskega poveljstva) podpolkovnik Oto Rehn je poklican k ministerstvu dež. brambe. Zapovednikom 6. žand. poveljstva v Gradcu je imenovan dosedanji zapovednik kranjskega poveljstva, podpolkovnik Adolf Smole.

(Bismarckovci v Gradcu) so predlagali v občinskem svetu, naj se prekrsti najlepši del Gosposke ulice v „Bismarckplatz“. Ker pa je še baje celo v Gradcu več pametnih mož v občinskem zastopu, nego je napetih norcev, najbrž iz te pruske moke ne bo kruha.

Druge slovenske novice.

(Imenovanje.) Gosp. Karol Lubec, finančni ravnatelj v Ljubljani je imenovan dvornim svetnikom.

(Osebna vest.) Cesar je podelil novo sistimizirano mesto dvornega svetnika v Ljubljani dosedanjemu titularnemu svetniku, gosp. Aleks. Schemerlu. Notarska kandidata Anton Galle in dr. Andrej Kuhar v Ljubljani sta imenovana notarjem, in sicer prvi za Logatec, drugi pa za Žužemberk. Galle je bil edini nemški, sloven-

ščine nezmožen prosilec za slov. Logatec, med mnogimi izvrstnimi slovenskimi kandidati. Dobil je mesto. Pravica!?

(Umrl je) v Ljubljani dne 17. t. m. 71letni upokojeni ljudski učitelj in ravnatelj, g. Leopold Belar. Bil je vrl učitelj ter posebno vnet za petje in glasbo. Blag mu spomin!

(Ljubljanske novice.) Deželna vlada je potrdila pravila „Trgovinskega in obrtnega društva“. Organizacija tega društva je bila že skrajno potrebna. — To leto se bodo vsled sklepa deželnega zbora pričeli na več krajih po deželi graditi vodovodi. — Vsled mraza in toče ne obeta letošnja letina po deželi po nekod nič prida; tudi vinogradi so po nekod po Dolenjskem bili hudo prizadeti. Draginja že zdaj pritiska skozi vse razpoke v mesto, a še ni pričakovati boljšega. — Dne 18. t. m. je obiskal Ljubljano nadvojvoda, korni poveljnik Leopold Salvator iz Zagreba. — Stolna cerkev je dobila od knezoškofa Antona Bonaventure za veliki altar krasno sliko Srca Jezusovega v dar. — Prof. Hraski v Pragi je izdelal za Ljubljano glavni kanalizacijski načrt. — Ljubljanska mestna hranilnica si zgradi prihodnje leto svoje lastno poslopje. — Ljubljana dobi letos ozi. prihodnje leto šest javnih in deset privatnih poslopij. Akcija za odpis potresnega državnega posojila se v kratkem prične. Stvar je vzela v roke župan Hribar.

(„Slavec“) klub slov. kolesarjev iz Ljubljane (oddelek pevskega društva „Slavec“) priredi sredi meseca julija velik celdnevni izlet v Čeje. Dan in spored izleta se naznanita pravočasno.

(Shod slovenskih lesotrzcev) se bode vršil dne 2. julija t. l. v Ljubljani. Interesovani v naši Savinski dolini in na Pohorju, zanimajte se za to važno stvar! Razgovarjalo se bo o ustanovitvi prekmorske družbe za kupčijo z lesom.

(Samomor.) V Zgošah pri Radovljici se je obesil Jurij Meterc. Zmešalo se mu je.

(Cigan Held) res ne bo obešen, temuč je dodelilo graško nadsodišče obnovitev kazenskega postopanja. Ker pa je Ciganova krivda jasna, se bo obsodba pač zavlekla, a najbrže ne izostane zopetna smrtna kazen.

(Iz Metlike) nam je poslal prijatelj dve litografirani vabili tam bivajočega nemškega gledališnega društva, takozvanih nemških „kinstlerjev“. Metličani vseh stanov in spolov točno zahajajo k nemškim „predstavam“, polnijo „direktorju“ vsak večer mošnjo za kakšnih 70 gld. Slovenci smo Nemcem na lastnih tleh neljubi gostje, slovenski meščanje v Metliki pa sprejemajo sleparske nemške glumače z odprtimi rokami. Naš okus!

(Graščino Čušperk) je kupil dunajski veleindustrijalec A. Dub, tast našega rojaka gosp. Prukla na Dunaju.

(Družba sv. Mohorja.) Po smrti velezašlužnega predsednika dr. V. Müllerja in dolgoletnega odbornika B. G. Roszbacherja je bilo pri družbi sv. Mohorja izpraznjenih dvoje odborniških mest. V smislu družbenih pravil se je zbralo dne 18. t. m. nad 40 celovških udov, da izvolijo nova odbornika. Volitev je vodil dosedanji družbeni podpredsednik preč. g. stolni školastik in poslanec Lambert Einspieler, ki se je v iskrenih besedah spominjal zaslug pokojnih odbornikov za našo družbo. Odbornikom sta nato bila soglasno izvoljena g. c. kr. profesor Jož. Apih in g. č. g. stolni kaplan Jož. Hribar. — Odbor je izvolil dosedanjega podpredsednika, preč. gosp. Lamb. Einspielerja predsednikom in gosp. blagajnika Šim. Janežiča podpredsednikom Mohorjewe družbe. — Število udov je letos nekoliko doraslo!

(Zdravišče Cirkvenico) je kupil nadvojvoda Josip na javni dražbi za 250.000 gld.

(Hranilnica in posojilnica v Glinjah na Koroškem) je imela v pretečenem upravnem letu prometa 63.276 gld. 70 kr. Čistega dobička je imela 491 gld. 53 kr., od katerega se je razdelilo v dobrodelne namene 365 gld., ostanek 126 gld. 53 kr. se je pridjal rezervni zakladi, ki znaša dosedaj 3202 gld. 57 kr. Posojilnica uraduje na Trati pri Glinjah vsako nedeljo dopoldne.

(V Velikovu) so blagoslovili dne 14. t. m. novo kapelo v ondodni „Narodni šoli“ č.č. sester.

(Odlikovanje.) Profesor in slovenski pisatelj Ivan Jesenko v Trstu je dobil povodom svojega umirovljenja naslov šolskega svetnika.

(Italijanski strah.) V Trstu se mislijo naseliti redovniki iz reda salezijancev, ki bi ustanovili tudi zavod za preskrbovanje in vzgojo zanemarljene in osirotele mladeži. Proti temu so napravili italijanski nacionalci in socijalni demokratje protestni shod. Bojijo se namreč, da bi na ta način izmrla tržaška mularija in brezposelna, za vse uporabljiva fakinaža, katera jim je sedaj edina zaslonba pri volitvah in demonstracijah.

(V Barkovljah) se vrši dne 9. julija t. l. blagoslovljenje nove zastave pevskega društva „Adrija“.

(Kardinal dr. Missia.) Dne 19. t. m. je bil v Rimu tajni konzistorij, dne 22. t. m. pa javni glede imenovanja kardinalov. Takoj po tajnem posvetovanju se je podal papežev nobelgardist ter nečak prof. Pecci s poročilom v Gorico. Po javnem konzistoriju mu sledi papežev odposlanec Celli. Po oddaji rudeče kardinalove čepice spremljata oba papeževa odposlanca novega kardinala na Dunaj, kjer izvrši cesar slovesno pokladanje bareta v dvorni cerkvi.

(V Gorici) se vršijo občinske dopolnilne volitve dne 24., 27. in 30. t. m. Slovenci se tudi letos volitev ne udeležijo.

(Učiteljska na Primorskem.) Vlada baje namerava razdeliti moško učiteljske v Koprno ter žensko v Gorico v slovenski in italijanski oddelek. Zaradi neznosnih učnih odnošajev je v Koprno v zadnjem letniku letos samo devet slovenskih, ozir. hrvaških učiteljskih kandidatov, kateri bodo delali dne 30. t. m. zrelostne izpite, vsled tega se konča šolsko leto že 28. junija.

(Tisočletnica Pavla Diacona) se bo obhajala letos v Starem mestu v slovenski Benečiji. „Slov. Matico“ bodo zastopali gg. prof. Laharnar, prof. Rutar in arhivar Koblar.

(Hrvati gospodarski učitelji Italijanov.) Iz Vodnjana v Istri, kjer je prebivalstvo izključno italijansko, toda nepokvarjeno, je prišla deputacija kmetov k poslancu dr. Laginju v Pulj, naj jim ustanovi posojilnico ter jih reši iz krempeljev italijanskih birokratov. Dr. Laginja jim je prošnjo uslišal in že imajo v Vodnjanu svojo posojilnico pod pokroviteljstvom hrvaške posojilnice v Pulju.

(Imenovanje.) Dalmatinski poslanec vitez Vukovič je imenovan dvornim svetnikom. — Svetnikom pri namestništvu v Dalmaciji je imenovan g. Rih. Malnič, tajnik pri najvišjem dvoru na Dunaju.

Druge avstrijske novice.

(Cesar obolel.) Pri nekem vojaškem nadzorovanju se je cesar prehladil ter mora vsled trganja mirno ležati. V par dneh se je nadjati popolnega ozdravljenja.

(Zvišanje plač državnih službencev.) Zakon o regulaciji plač državnih slug, finančnih stražnikov in slug ter uradnikov pri državnih železnicah se aktivira s 1. avgustom t. l.

(Prememba učnega načrta za višje gimnazije) S prihodnjim šolskim letom se spremeni učni načrt za gimnazije iz leta 1884. Tvarina aritmetike in fizike se skrči, za to pa se upeljejo v petem razredu po tri ure za naravoslovje.

(Maščevanje Dunajčanov.) Mestni svet je sklenil krstiti neko novo cesto na Dunaju „Hentzstrasse“. Generalmajor Hentzy je bil namreč oni avstrijski junak, ki je leta 1848 mažarske ustaše pošeno naklestil, vsled tega ostane Mažarom najbolj sovražno ime. Dovtipni Dunajčani pa se hočejo na ta način maščevati nad ogrskimi predpravnicami v sklenjeni nagodbi. Duhovito, a ne — boli.

(Rodoljubni hrvaški učitelj.) V Krapino je prišel nadzorovat šole okrajni nadzornik iz Varaždina, ki je oboževatelj mažaronstva. Proti ondodnemu učitelju je nalašč smešil domače hrvaško ljudstvo Zagorjance, češ, da so glupi. Ker pa je tudi krapinski učitelj L. Zagorjanec in vrl rodoljub, je tožil svojega nadzornika, ter je bil naduti obrekovalec tudi obsojen na pet dni zopora. Tako odločno je treba nastopiti

vsakemu rodoljubu napram vsakomur, ki si drzne obrekovati naš jezik ali našo narodnost, bodisi pa obrekovalec sam minister.

(Uvoz italijanskega vina v Avstrijo) Dalmatinski dež. odbor je podal vladi prošnjo, naj se pri obnovitvi trgovske pogodbe z Italijo postavi na uvoz italijanskih vin colnina po 8 gld. od kvintala.

(Nemci na Češkem in Moravskem) so si zopet v laséh. Takozvana „gemeinbürgschaft“ je le na papirju in pri posameznih idealistih. Radikalni nemški voditelji pobijajo in sramotijo nemške naprednjake. Če izrazi ena občina, ki je v rokah naprednjakov, kateremu svojih poslancev zaupanje, pa pride sosednja občina pod vodstvom kakšnega radikalca ter mu odreče ne le vsako zmožnost, temuč ga še zasramuje. Najbolj razume posel razpora Wolf s svojim glasilom. Tedaj ni nesloga le slovanska bolezen.

(Za preskrbovanje moštva pri bosansko hercegovskih polkih) je izšel nov zakon. Prosto-voljno aktivno službujoči podčastniki in vojaki pri bosanskem vojaštvu bodo vsled tega zakona deležni vseh pravic n. pr. pokojnine, odpravnine, preskrbovanje udov in sirot, kakor je to pri naši stalni armadi. Za nas čudne so določbe tega zakona, v katerih se govori o več udovih in otrocih, raznih ženah upravičenega vojaka. Večina vojakov v bos. herc. armadi je namreč mohamedanskega veroizpovedanja, vsled česar sme mošt imeti po več žen. Zakon določuje, da je v vsakem takem slučaju razdeliti pokojnino, odpravnino itd. na toliko enakih delov, koliko udov je zapustil upravičenec. Istotako dobi vsaka udova jednaki delež odgojevalnih prispevkov le za svoje otroke.

Ogled po širnem svetu.

(Na Balkanu postaja resno) Dne 14. t. m. so napadli srbski okraj Jablanico Arnavti in 200 turških vojakov. Razvil se je pravcati boj, ki se je nadaljeval do 17. t. m. Arnavti so divje bojno ljudstvo, katerim je prepustila turška vlada razne „predpravice“ nad slovanskim prebivalstvom, da smejo tuintam slovanska selišča tudi pleniti in požigati, samo da pazijo na vsako slovansko gibanje ter ga naznanijo turški oblasti. To pot so se jim pridružili celo stalni turški vojaki. Srbija je poslala napadenim dva bataljona vojaštva v pomoč. Turki so zgubili pri napadu enega štabnega častnika, 40 vojakov pa je ranjenih. Turški viri hočejo dogodek zasukati, kakor da je srbsko prebivalstvo prestopilo turško mejo. In tem poročilom tudi verjamejo evropske velevlasti.

(O črnogorskem knezu Nikoli) so raznesli njegovi nasprotniki obrekovalno vest, da je obolel na umu. Iz Črnogore se te vesti odločno pobijajo, češ, da so nastale po srbskem in avstrijskem vplivu.

(Velikanski vodotok) nameruje delati Nemčija. Spojiti hoče namreč reki Reno in Labo. Ta kanal bi bil dolg 466 km. ter bi stala naprava približno 250 milijonov gld. Razun katoliškega centra so to osnovo sprejele vse stranke nemškega državnega zbora. Če se projekt izvrši, bo povzdignjen promet nedosežno. Tudi češke pokrajine bi bile močno interesirane.

(Razoroževalna konferenca v Haagu) si ne bo zaslužila tega imena; dosedanje delovanje ni vredno niti mirovne konference. O uspehu se lahko govori, ako se bo sploh doseglo sporazumljenje gledé mirovnih razsodišč, katerim pa se bo v vojnem slučaju podvrgla le ona država, ki bo to — hotela. Obveznega tudi pri tem ne bo nič.

(Na Francoskem) se deluje vsestransko na to, da se red jezuitov izžene iz cele države. Glavno agitacijo za izgon vodi sloveč govornik, duhovnik pater Hijacint, kateri piše: „Jezuitje so v mojih očeh najnevarnejši sovražniki očetnjave.“ Tudi to so le posledki Dreyfusove zadeve.

(Na Filipinih) so se začeli bojevati z zavratnim orožjem. Aguinaldovi vojaki so umorili filipinskega vodjo generala Luno, a Lunini somišljeniki so baje iz maščevanja isto storili z Aguinaldom. To bo Amerikanom kaj po volji in ni dvoma, da imajo sami skrivoma pri tem roke.

(Dva slovenska novomašnika v Ameriki.) V Št. Pavlu je posvetil škof Trobec v mašnike med 21 bogoslovci tudi dva Slovenca, in sicer gg.: M. Stukelj in Fr. Rant.

Dopisi.

Iz Žalca. (Hausenbichler-jeva kočna na Mrzlici.) V Žalcu se je osnoval odbor udov „Slov. plan. društva“, kateri namerava na Mrzlici postaviti planinsko kočjo in jo v hvaležen spomin na rajnega „očeta Savinske doline“ imenovati „Hausenbichler-jevo kočjo“.

Mrzlica je v vsakem oziru znameniti hrib. Visoka je 1119 m ter leži deloma v griški, deloma v dolski in šentpavelski župniji. Mrzlica je takorekoč Triglav Savinske doline, ker ima tri vrhe ter obliko hriba ognjenika. Med tremi vrhi, ki stoje v polukrogu, se nahaja na severnem pobočju takozvana mrzlica dolina. Na južnem pobočju Mrzlice, katero je golo, nahajajo se najlepši planinski travniki. Severno pobočje pa je zaraščeno z drevjem. Na najvišjem vrhu se bode to drevje posekalo, da ne bode zaviralo razgleda. Na severno-vzhodni strani tega vrha — na prav primernem in lepem kraju — kake tri streljaje od studenca — bode stala „Hausenbichler-jeva kočja“. Med šentpavelskim in najvišjim vrhom je dolgo sedlo, na katerega južnem pobočju raste znamenita rastlina — afodil — ki se najde le na obrežju Sredozemskega morja. V obče pa je vse rastlinstvo na Mrzlici alpsko in jako zanimivo. Na Mrzlico zahaja vsako leto prav obilo ljudi. Največ jih pride iz Hrastnika in Trbovelj, potem iz Celja, Št. Pavla, iz Žalca in drugod. Prostor, na katerem bode stala H. k. je 464 m velik ter stane 10 gld. — a kočja sama bode stala nad 400 gld. V pokritje te precejšnje svote obrnil se je odbor do vseh prijateljev rajnega gospoda Hausenbichler-ja zunaj Žalca s prošnjo, naj bi blagovolili v ta namen darovati primerne prispevke. Razposlalo se je 120 prošenj, od katerih je dosedaj komaj 27 ugodno rešenih — 93 pa še ne.

Darovali pa so: gg. Peter Majdič v Celju 5 gld., dr. Juro Hrašovec v Celju 3 gld., notar Jezovšek na Vranskem 1 gld. 50 kr., Val. Južna v Št. Juriju ob Tabru 1 gld., dr. U. Lemež v Slov. Bistrici 1 gld., v. č. J. Dekort na Ljubnem 1 gld., Jos. Polanc v Petrovčah 5 gld., dr. I. Dečko v Celju 5 gld., gospa Terezina Širca v Grižah 1 gld. 50 kr., R. Vrečer v Št. Petru v Sav. dol. 1 gld., Franc Cukula v Gomilskem 1 gld., Karol Petriček v Celju 2 gld., J. Pečnak v Teharjih 5 gld., J. Apat na Kapli 2 gld., v. č. Anton Lednik v Ločah 5 gld., nadučitelj Vidic v Št. Pavlu 2 gld., notar Detiček v Celju 5 gld., I. Katsch v Slov. Bistrici 5 gld., N. Zanier v Št. Pavlu 5 gld., M. J. Lipold na Rečici 1 gld., prof. Miholič v Zagrebu 2 gld., šolski svetnik in profesor v p. I. Krušic v Celju 2 gld., z opombo: „Kamen do kamena palača. Blagoslov božji!“ F. E. Fridrich v Mirasanu 1 gld., I. Petrak v Št. Petru 1 gld., J. Janežič v Grižah 1 gld., Naprudnik v Grižah 3 gld. in Ropas v Celju 1 gld., skupaj 69 gld.

Ostali prijatelji rajnega gosp. H. se vljudno prosijo, da blagovolijo tudi kaj darovati. Vsaki tudi najmanjši znesek se hvaležno sprejme. Za trg Žalec se priredi posebna nabiralna pola in se bodo imena darovalcev pozneje objavila.

Izvrševalnemu odboru se je posrečilo pridobiti slavno „Vransko Vilo“, ki bode dne 2. julija t. l. v Žalcu napravila koncert, kojega čisti dohodek se porabi za zgradbo H. kočje. Na ta koncert se tem potom opozorijo in vabijo rodoljubi slovenski in prijatelji gosp. Hausenbichler-ja.

Vsakojaki primanjkljaj — brez katerega gotovo ne bode — skušal se bode pokriti z dohodki ljudske tombole.

Omeniti je še treba, da je les za kočjo že kupljen in posekan; otvoritev pa — ako bode vse gladko šlo — vrši se meseca avgusta t. l.

Rodoljubi slovenski! pomagajte, da izvrševalni odbor za zgradbo „Hausenbichler jeve kočje“ častno izvrši stavljenost si nalogo.

Žalec, dne 18. junija 1899.

Za izvrševalni odbor:

Josip Širca l. r., Franc Roblek l. r., Ivan Kač l. r.
Anto Petriček l. r.

Iz Laškega. Kaj pa še naš „fajerber“ dela? Poglejmo si ga no! Nameraval je napraviti izlet že pred nekaterimi meseci. Kolikokrat se je zbral, tolikokrat ga je dež (iz ljubezni do njega) močno napral. Čakal je od tedna do tedna lepega vremena, a zaman. V nedeljo, 29. majnika, se mu pa vendar posreči, si izpolniti svojo željo. Da bi se pa vsa reč bolj sijajno obnesla, povabi mnogo ljudstva in tudi — mladino šulferajnske šole. Kaj? tudi šolska deca se udeležuje tacihi nacionalnih izletov, kateri nimajo drugega namena, kakor slovenski narod zaničevati. Da, da, saj to ni nič posebnega na Laškem. Da bi pa napravila mladina tem večji utis na ljudstvo, bila je „lepo“ okrašena s hrastovim perjem in z modrišem, tudi zastave ni manjkalo. Godba zasvira, heil klici nam donijo na ušesa in „fajerber“ koraka čez trg. Prišedši izven trga, pa začne dihati bolj sveži zrak. To tudi povzroči, da mu več ne ugajajo navadne koračnice, ampak zahteva bolj domače pesmice, kakor je n. pr. „Die Wacht am Rhein“. Tu se je pa videlo, kako so že znane takšne pesmice tej mladini, s kakim navdušenjem jih je pela. Kje se jih je le naučila? „Oče naš“ bi se najraje učila (saj polovica ga tako ne zna), pa ne takšne pesmice. Kaj bo s takšno deco, ko ima že zdaj take hudobne misli! Kdo je pa temu kriv? Odgovora ni treba, saj je dosti jasen in očividni, mar li menijo s tem širiti nemškutarijo? Žalostno sredstvo, a prihodnjič bomo Slovenci pazili, da se bode za vselej prepovedalo šolski deci udeleževanje tacihi izletov.

Čisto drug veter pa je pihal zvečer. „Fajerber“ je bil že malo vinjen ter je šel v „Hotel Horjak“. Star pregovor pa pravi: „V vinu je resnica“. In glej! namesto robate nemščine se je slišala od slovenskih „fajerberkarjev“ mila slovensčina, namesto „Wacht am Rhein“ so se pele slovenske narodne pesmice in namesto „Heil“ je donel po dvoranah krepki „živio“. Živio, slovenskim „fajerberkarjem“! Nekateri nemčurski „fajerberkarji“ se radi tega vznemirijo, ter hočejo pomiriti množico, jo hočejo poučiti, naj se dere „Heil“. A v tem stanju se ne zmeni nobeden za svoje predstojnike. Videč, da je vse zastoj, izginil je hitro nemški duh skozi „zaprta vrata“ da bi ne bil osramočen.

Slovenski „fajerberkarji! Ne pokažite svoje narodnosti samo v takem veselem stanju, ampak vedno, ne pustite se prigovarjati za nemško reč od nekaterih nemčurskih „prenapetnežev“ in „fajerber“ bo imel od dne do dne vedno bolj slovensko lice. Saj jedro je slovensko, samo lupina je nemčurska.

Nemčurskim voditeljem pa ta dan zopet ni bil všeč. Poprej jim je nadlegovalo slabo vreme, zdaj pa — sladko vince. Bog pomagaj!

Iz Koroškega. Misli in čakal sem, da Vam spretneje pero poroča nekaj o naših razmerah; a ker se ne oglasi drugi, evo Vam nekaj novic od nas. Koroški nemški listi, večinoma glasila znanih renegatov in izdajic Dobernika, Lemeža in drugih liberalnih ter nemškonacionalnih voditeljev, zalagajo naše koroške Nemce z budalostmi, po katerih se lahko sklepa na znano nemško bistrumnost. Nedolgo temu so prinesle celovške „Freie Stimmen“ v uvodnem članku stvari in neumnosti, da bi res lahko dvomili, imajo ti ljudje le še nekaj masla v svojih renegatskih buticah ali ne. Pogrel in objavil je ta list zadnjič znano abotno trditev, da smo baje mi Slovenci neolikan in surov narod, naši voditelji, naši poslanci, naši pesniki in učenjaki so po njihovem mnenju skoraj izključno nemškega pokolenja. In tako je nastalo ime našega pesnika Aškerca, ki je baje spisal najlepše slovenske sonete, (kdo bi se ne smejal tej nevednosti!) iz nemške besede „Aschkerze“. Pogrele so tedaj naše „Freie Stimmen“ še mnogo drugih zvečenih tropin, ter sprazile svojim častitim bralcem prismojeno cvrtje, po katerem so tudi hlastno in poželjivo posegli. Pošteno se s takimi ljudmi prepirati ne more, zakaj proti neumnosti tudi Bog ne vé leka, a obžalovati moramo, da skvasijo takšne budalosti navadno le c. kr. uradniki.

Dne 8. junija spremili smo k zadnjemu počitku stolnega prošta dr. Valentina Müllerja. Progreb je bil prav slovesen, udeležba je bila

ogromna, le nekaj mi ne more iz spomina. Predsedniku Mohorjeve družbe, ki je branil družbo ob mnogoterem sovražnem napadu odločno in neustrašeno 39 let, predsedniku zavoda, ki je največje važnosti za celokupni slovenski rod, se ni spregovorila niti jedna slovenska besedica v slovo, niti jedna slovenska žalostinka ni zadonela ob grobu njegovem. Tužna nam usoda!

Mnogo nekaljenega veselja in užitka podali so nam slovenski celovski bogoslovci, ko so priredili 15. junija slavnostno akademijo. Spored je bil mnogovrsten, govorilo in deklamovalo se je poučljivo, jedrnato in navdušeno, a mogočen pevski zbor zakročil je iz jasnih in čistih gri nekaj najboljših in najlepših slovenskih pesmij. Kako ubrano in vspešno je bilo, se je glasil Nedvedov „Pozdrav“, kako mogočno in čvrsto je donela izborna pesem Foersterjev „Pjevajmo“, kako mило ob enem pa tudi melodijozna ruska narodna pesem „Sarafan“ ter Satnerjeva „Pogled v nedolžno oko“. Rodoljubi iz duhovskega in posvetnega stanu, ki so v prav obilem številu počastili omenjeno slavnost, odšli so zadovoljni, želeč, da bi nam priredili bogoslovci skoraj enako veselje in užitek.

Vsegamogočni pa daj tem navdušenim mladencem pri njihovem poklicu svoj obili blagoslov, delujočim njihovim rokam čilost in žilavost, — narodu trpinu pa končni uspeh in zmagovalje. V to pomoz Bog in sreča junaška!

Narodno-gospodarske novice.

Pouk o strupeni rosi (peronospora viticola) in o sredstvih proti njej.

Razun trtne uši (phylloxera vastatrix) puštoši nam vinograde bolezen, katero povzročuje majhna glivica; to glivico imenovali so učenjaki: „peronospora viticola“, — a naši vinogradniki nazivajo jo: „strupena rosa“.

V kmečkih krogih je često razširjeno mnenje, da to trsno bolezen povzročajo mrzla rosa, megla, preobilica dežja, ali celo umetna gnojila; ta misel je popolnem napačna! Kakor že omenjeno, je vzrok strupeni rosi glivica, koje življenje je natančno znano. Kali (trsi) peronospore prezimijo kot tako imenovano „zimsko trosje“. — To zimsko trosje je okovarjeno z močno, trdno (roženasto) kožico, je zelo vztrajno, ter tako majhno, da ga je opaziti le z močnim povečalnim steklom.

Kakor vsako rastlinsko bitje, kali tudi ozimno trosje le v dovoljni toploti in vlagi; dolgotrajna vročina ali huda zima ugonobi ozimno trosje. Odtod prikazen, katero je menda že vsak vinogradnik opazoval, da se strupena rosa v zelo vlažno-toplih spomladih posebno razširjuje.

Ozimno trosje kali v spomladi, ter izcimi v kratkem času kaljivo trosje (seme) = „poletno trosje“. To zelo majhno, nežno in mehko poletno trosje raznosijo vetrovi na vse kraje; na ta način popada trosje na gornjo stran trsnega listja. V suhem vremenu ohrani poletno trosje kaljivost le osem do deset dni, potem pa pogine; iz tega si vsak lahko raztolmači, zakaj se bolezen v suhih letinah ne more zelo razširjati. Ako je pa vreme vlažno in ob enem toplo, razdeli se tros v štirih do šestih urah na pet do osem „roječih troskov“, a vsaka teh troskov zarine se v notranjost lista, kjer se razvije glivično podgobje (mycelium). Čez osem do deset dni opazimo na spodnji strani lista bele proge, podobne soliterskim marogam na vlažnem zidu (pod povečalnim steklom vidijo se na teh progah cele tratice belkastih glivic). — List porujavi in se posuši.

Škodo povzročuje ta glivica s tem, da njeno podgobje listno staničevino razdere ter tako kroženje soka, o kojem glivica živi, prepreči. Če si prej omenjene belkaste glivične tratice z drobnogledom (mikroskopom) natančno ogledamo, vidimo mnogo šopkov glivičnih nitic, — „trosonosov“ — a na njih brušicam podobno poletno trosje. To trosje veter na enak način raznaša, kakor se je omenilo glede prvih, — iz ozimnega trosja vzklitih troskov, — in tudi ono pride na tak način zopet na listje. Ako je listje ob času, ko trosje pada, z znano bakreno-

apnenó zmesjo že poškopljeno, pogine trosje, kadar se imenovana zmes razstopi v dežju ali rosi (torej sploh v vlagi); če pa list ni bil poškopljen, kalí trosje (kakor je bilo gorej povedano) v petih do šestih urah, ter prodre v notranjost lista. Poznejše škropljenje hasne sicer večkrat, ako je bilo listje po peronospori le malo napadeno, je pa zastoj, če je okužba zelo huda. O ogromni razploditvi te glivice dobimo pojem, ako zvemo, da en sam list more zaploditi do pol milijona trosov! — Iz rečenega je tudi umljivo, kako pride, da vinograd, ki je bil en dan prej oškropjen, ostane zdrav, medtem ko je sosednji vinograd, katerega so samo za dan pozneje poškopili, po peronospori zelo napaden; — v prvo omenjenem vinogradu pokončali so s škropivom trose, ki so bili na listju, v drugem vinogradu je pa medtem — vsled ugodnega vpliva rose ali dežja — trosje sklió! Vinogradarji pa napačno mislijo, da dež in rosa ali megla zakrivijo strupeno roso. — Vlaga je le vzrok klitja glivičnih trosov; vendar peronospere ne prinese dež, ne megla, temuč ista nahajala se je za časa dežja že v listju!

Strupen učinek bakrenih soli na kali peronospori je tako velik, da zadostuje za njih uničevanje zelo majhni deli tega sredstva. Vendar si pa moramo pripravljati primeroma močne raztopine zategadelj, ker bakrene spojine, ki se držijo listja, redči in izpira dež. Pripomočki zoper peronosporo obsegajo tedaj pokončevanje glivičnih kali — poletnega trosja — na listju. Za to ne smemo čakati, da se bolezen na listju že vidi, temuč s sredstvi proti peronospori, torej s škropljenjem, se bolezen le odvrča s tem, da glivične kali, padajoče na listje, tam smrtonosne bakrene spojine že najdejo in po njih konec store.

Najprimernejši čas za prvo škropljenje je kadar so poganjki (mladike) 1 do 1½ čevlja, t. j. 50 centimetrov visoko zrasli; v drugo se škropi z ozirom na to, kake so vremenske razmere, osem do štirinajst dni pozneje. V letu, sledečem takemu, v katerem je bila peronospora zelo huda, zatem po pohlevni zimi ali topli, vlažni pomladi, mora se že pet do šest dni po prvem škropljenju v novič škropiti, ker so v takih slučajih razmere rasti in razmoževanju škodljivca zelo ugodne. Prvo in drugo škropljenje vrši se pred, oziroma neposredno po cvetu.

Ako peronospora zelo močno nastopa, ter po mnogem deževju, mora se trikrat, štirikrat, ali celo petkrat v letu škropiti; če kratko po škropljenju dežuje, mora se škropljenje ponoviti, ker je dež bakreno apnenó zmes opral iz listja.

Kot načelo naj velja: Škropi kolikor mogoče rano; to delo lódi ti pred vsem važno; vsi deli listja naj se z raztopino skrbno opráše!

Zamuda in nebržnost v tem oziru morate se drago plačati, ker vsled odpadanja neškropljenega listja ne trpi škode samo letošnji vinski pridelek, — temuč tudi trs sam vsled nepopolne zrelosti lesa v prihodnji zimi lahko pozebe. Razun tega je neškropljen trs zelo občutljiv za druge bolezni, sosebno pa za koreninsko gnilobo (trtni koreninoses), ter njega rast v prihodnjem letu navadno zaostaja; zanemarjanje škropljenja krati tudi pridelek drugega leta.

Za škropljenje proti peronospori rabimo bakreno apnenó zmes. — Mnenja glede sestave te zmesi so različna; nekateri jemljejo več, drugi manj bakrenega vitrijola (modre galice). Izkušnje zadnjih let dajo sklepati, da množina bakrene soli v zmesi ni tako merodajna, kakor to, da se zgodaj, tedaj pravočasno in večkrat škropi; tudi je zadostno, ako se vzame na 100 litrov vode 2 kilogr. modre galice (bakrenega vitrijola) in 2½ kilogr. ugašenega, mehkega apna.

Da se zagotovimo, da tekočina ni premočna, da bi listje oškodila — ožgala, — rabimo rudeč lakmusov papir, katerega je dobiti za malo krajcarjev v vsaki lekarni. Majhen, ozek košček tega papirja za to poskušnjo zadostuje; ko je škropivo (raztopnina bakrene galice in apna) zmešano, potopi se tak košček v tekočino; ako je škropivo dobro napravljeno, postane rudeč lakmuzov papir moder; če pa papir ostane rudeč, moramo škropivu dodati še apna, ker je

v tem slučaju tekočina še kislá in bi kot taka listje oškodila. To sredstvo je tako ceno, pristopno in zanesljivo, da se ga bode gotovo vsak lahko in rad posluževal.

Različna druga, v novejšem času priporočena sredstva za pokončevanje peronospore se dosedaj niso tako dobro obnesla, kakor bakreno apnená zmes; zatorej naj se tudi naprej edino le ta raztopina rabi.

Priporočuje se, naj si društva, občine itd., ki modro galico v svrhu razdelitve svojim udom v veči meri kupujejo, vsebino bakra v galici pri prodajalcih zajamčije. Kupovalci naj bi tudi trgovce napotili, da dajo modro galico v tem oziru preiskati; s tem bi se malovredni, z železnim (zelenim) vitrijolom onečiščeni galici, ki se večkrat v trgovini nahaja, izognilo.

Modra galica mora imeti 98 do 99 odstotkov bakra. Čisti materijal daje lepo, modro tekočino; z železom pomešana galica je zelenkaste barve.

Preiskavanje galice v kakem kemičnem laboratoriju stane okoli 2 goldinarja.

Tekočina se napravlja takole: modra galica raztopi se v vodi; v to svrhu dene se galica zvečer pred škropljenjem v vrečico, ista se obesi v kad, oziroma v sod, kjer si hočemo pripraviti škropivo, tako da je vrečica pod vodo. Ako bi vrgli galico na dno posode, potrebovala bi dolgo, predno bi se raztopila. Prihodnje jutro zarano doda se apno, tekočina se dobro premeša, napravi se poskus z lakmuzovim papirjem, ter ako se poskus vjema, more se s škropljenjem pričeti. Pred vsakokratnim nalivanjem škropilnice naj se škropivo dobro premeša. Raztopina naj ne bode starejša kakor k večemu dva dni; tekočine, katere se po teden dni hranijo, niso za rabo!

Škropljenje samo naj se vrši tako, da se poškopijo vsi deli listja enakomerno s fino delujočim pršilcem; za to je seveda potrebna pripravna škropilnica. Nemarno delo trto oškodi! Dobri reči je treba časa! Naj se ne gleda samo na to, da se delo brže, hitro opravi, marveč skrbi naj se, da se dobro poškopri. Zatorej še enkrat! Listje se mora popolno in na drobno oprášiti; naj se skrbi, da škropivo ostaja na listju, ne da bi kapljalo od njega, kar se zgodi, če škropilnica, oziroma pršilec meče debele kaplje. V vinogradih, ki so zasajeni na vrste, vrši se delo seveda hitrejše in popolnejše, kakor v nerednih nasadih.

Stari viničarski pregovor pravi, naj se o cvetu ne hodi v vinograd. Dasi po glasu mnogih se vjemajočih skušenj škropljenje v tem času vinskega pridelka ne krati, priporočuje se vendar, naj se rajši, ako je le količkaj mogoče, o cvetu tudi to delo opusti, kajti s škropljenjem o cvetu bi se najmanjše one žuželke, katere v tem času obiskujejo cvetje (cvetni obiskovalci) deloma odganjale, kar bi cvetni oploditvi v mnogih slučajih utegnilo biti na škodo.

Pri škropljenju po cvetu morajo se oprášiti tudi jagode, ker napada bolezen tudi grozdje, kjer povzroča tako imenovane „usnjate jagode“. To se zgodi posebno rado takrat, ako se je prvokrat slabo in prepozno škropilo.

Škropilnic imamo dandanašnji mnogo različnih sestav ali zistemov, izmed katerih je več prav dobrih. V obče so se dobro obnesle pre naredbe Vermorelovega zistema, na primer škropilnica „Austrija“, katero izdeluje tvrdka „Brata Nechvile na Dunaju, V. Ziegelofengasse 5, in koji je cena 18 glđ. C. kr. kmetijska družba na Dunaju pošilja te škropilnice kot podporo kmetijskim in bralnim društvom in občinam za 7 glđ. komad; oddaje jih tudi za znižano ceno po 11 glđ. V novejšem času iznašel je Jožef Wyhan na Dunaju, II. Taborstrasse 76, nov zistem: „Victoria-škropilnico“, katera se je po sodbi vseh, ki so jo rabili, tudi izvrstno obnesla. Sestava te škropilnice je trdna, trpežna, pri tem pa pristopna; razpršenje tekočine se vrši na drobno, tisk sesalke (pumpe) je stanovit in močen. Zaradi zadnje omenjenih lastnosti je ta škropilnica posebno prikladna za pokončevanje „grozdnega sukača ali kiseljaka“, kateri nekaj let sem v mnogih pokrajinah Avstrije pustoši v vinogradih. Ta škropilnica sestoji iz brente in sesalke z zaklopnicami (ventili) iz krogelj; se-

salka se da, če je treba, vsak čas iz brente vzeti, ter je za goniti, kakor studenčna pumpa. Cena tej škropilnici je 12 glđ. brez zavoja in tovarnine.

Mnogokrat najdejo se v porabi hidronete (priproste vrtné škropilnice), ki se pa morajo glede vinogradnega škropljenja zavreči, ker je njih delo malovredno, nepopolno.

Neizmerna škoda, katero je peronospora leta 1897 in 1898 zopet povzročila vsled tega, ker so vinogradniki zamudili o pravem času škropiti, bodi vinorejcem v svarilo, ter jih dovedi vendar k prepričanju, da se mora smatrati škropljenje proti peronospori med vsemi vinogradskimi opravki kot najvažnejše delo!

Koledar.

Petek (23.) Eberhard; škof; Cenon, škof. — Sobota (24.) Janez Krstnik (rojstvo). — Nedelja 5. pobinkoštna. Prosper, škof. — Ponedelj (26.) Virgilij; Janez in Pavel. m.; Rudolf. — Torek (27.) Hema, vdova; Vladislav. — Sreda (28.) Leon II., papež; Irenej spozn. — Četrtek (29.) Peter in Pavel, apostola. — Zadnji krajec 30. ob 5. uri 50 minut zjutraj.

Loterijske številke.

Trst 17. junija 1899: 83, 82, 70, 4, 51.
Linc „ „ „ 71, 84, 85, 4, 86.

Vabilo na naročbo!

Namenjen sem izdavat list za slovenske skladbe z naslovom „Glasbena Zora“, kateri bo izhajal 16. dne vsakega meseca in prinašal v obsegu 8 do 12 straneh različne slovenske skladbe, ponajveč moške in mešane zборе, četverspeve, samospelve in dvospelve s klavirskim spremljevanjem, klavirske točke itd. Naročnina za pol leta znaša 1 glđ. 50 kr., katera naj se pošilja pod naslovom spodaj naznanjenim. Prvi broj bo izišel že meseca julija, ako se dovolj naročnikov priglasijo, da se tiskovni stroški poravnajo.

Zatoraj v ljudno vabim vse ljubitelje domače glasbe in pevska društva, da me blagovolijo pri tem podjetju podpirati in da se z naročbo podvzajajo, da mi bodo mogoče vse za tisk potrebno pravočasno ukreniti in določiti število iztisov.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Gerbić

vodja šole „Glasbena Matica“
Turjaški trg, šte. 1.

V Ljubljani, dne 15. junija 1899.

Zahvala in priporočilo.

Midva podpisana Peter in Marija Velenšek iz Dobrove sva bila pri domači c. kr. priv. zavarovalni družbi „Dunav“ na Dunaju zavarovana.

V noči od 23—24. maja t. l. je v najino poslopje strela udarila, ter je vse popolnoma pogorelo. Zastopništvo omenjene družbe „Dunav“ je takoj vse potrebno ukrenilo, da se je škoda kmalu precenila, ter nama je danes po svojem glavnem zastopniku gosp. Ant. P. Arzenšek u v Celju zavarovano vsoto v znesku 730 kron a. v. v najino popolno zadovoljnost izplačalo.

Ker je torej ta družba nama tako točno in ugodno ustregla, se ji s tem srčno zahvaljujemo, ter jo p. n. občinstvu toplo priporočemo.

V Celju, dne 19. junija 1899.

V. Schribar l. r.

Peter Velenšek l. r.

M. Križaj l. r.

Marija Velenšek l. r.

priči.

(209) 1

Hranilno in posojilno društvo v Ptuj

registrovana zadruga

razpisuje s tem službo: ≡

I. knjigovodje

* II. praktikanta *

ozir. pomožnega uradnika.

Glede prve službe se zahteva, da ima prosilec spričevala trgovinske akademije ali vsaj trgovinske šole, da je prosilec že dalje časa služboval pri kaki posojilnici ali hranilnici ter da je večš slovenskega jezika v besedi in pisavi. Prva plača znaša letnih 1200 glđ. — in se služba lahko takoj nastopi.

Glede druge službe se zahteva, da je prosilec z dobrim uspehom zvršil trgovinško šolo ali vsaj spod. gimnazijo, spod. realko ali obrtno šolo. Plača po dogovoru. Obe službi sta razpisani do 15. julija t. l. ter se imajo prošnje s potrebnimi spričevali vred poslati ravnateljstvu zadruga. (206) 3—1

Na prodaj je v Žalcu

središču kupčije južnoštajarskega hmelja, v kojega bližini se nahaja 5 tovarn in 4 rudokopi enonadstropna hiša obstoječa iz 3 sob. 1 salona, kuhinje, velike prodajalnice z opravo, 4 skladišč, kleti in raznih shramb. V tej hiši, katera stoji na najugodnejšem prostoru žalskega trga se nahaja stara in dobro razvita trgovina z mešanim blagom, železom, janitom in smodnikom, tabakom in žganjam na drobno itd.

Še redkokedaj se naključni slučaj, da se proda pod tako tako ugodnimi plačilnimi pogoji tako dobra kupčiska hiša. — Kupci se naj blagovolijo pismeno ali ustno oglasiti do 1. julija t. l. pri (205) 3—1

Ivanu Kač v Žalcu.

Otvoritev gostilne na Starem gradu.

Podpisani naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl svojo gostilno v lastni hiši na Starem gradu, kjer je skrbljivo za najboljšo pijačo in mrzle jedi.

Priporočam se

J. Zabukošek.

„Anti-Peronospora“

Numa Dupuy & Co., Dunaj
6/1, Windmühlgasse 33.

Lahko raztopljivo sredstvo, lahko prenesljivo ter ima isti učinek kakor bakren vitrijol mešan z apnom, je mnogo cenejše, prav nič ne zamaši brizgalnic. Eden zavoj zadostuje na 1 hl mrzle vode, stane 30 kr.

Navodila zastonj in franko.

Glavna zaloga za Celje in okolico je pri
6-5 Jos. Matiču v Celju. (178)

Stavbeni risar

zmožen slovenskega in nemškega jezika, spreten v risanju in praktični pri stavbi, se takoj sprejme. Mesečna plača po pogodbi. — Dopolni se do pošljejo na

Jakob Mühr-a

stavbenega vodja, pošta Bad-Radein.

Kmečko konzumno društvo

na Frankokovem

bo imelo

izvanredni občni zbor

v četrtek, dne 29. junija t. l.

ob 3. uri popoldne v svojih prostorih

s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva. 2. Sprememba pravil. 3. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi odbor.

Tombolo

priporoča

trgovina Dragotin Hribar-ja v Celji
po sledečih cenah:

proste		fine vsekane	
100 kom. 1 gid. 80 kr.	100 kom. 2 gid. 60 kr.	100 kom. 1 gid. 80 kr.	100 kom. 2 gid. 60 kr.
200 " 3 " 40 "	200 " 5 " — "	200 " 3 " 40 "	200 " 5 " — "
500 " 8 " — "	500 " 12 " — "	500 " 8 " — "	500 " 12 " — "
	1000 " 22 " — "		1000 " 22 " — "

Zupanja naročila izvrše se točno

Kurje
oči

Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.

Trda
koža

Pravi Clavén je dobiti v vsaki lekarni in drogueriji. 1 lončič 60 nvč., s pošto 75 nvč., Edino zanesljivo delujoče sredstvo

„CLAVÉN“

s katerim si vsakdo v 3.—5. dneh brez bolečin za vedno more ozdraviti kurje oči, ozeblino, trdo kožo, bradavice, žulje, od znoja unete noge, pik čebele, ose, komarja itd. Pošilja se le po poštne povzetju ali če se pošlje denar v naprej.

Preprodajalci dobijo velik popust. Glavna podruž. za Avstro-Ogrsko lekarnar A. Winger, Hlica 12, (155) Zagreb. 12-7

Žulji

Proizvoditelj M. HRNJAK, lekarnar.

Ozeblina

Oelzova kava

je vsak dan bolj priljubljena ker napravi zdravo, slastno in tečno, užitno in hranilno.

Rdeči zavoji z belim trakom.

Svoji k svojim!

Rafael Salmič

= urar v Celji =

v „Narodnem domu“

priporoča svojo veliko zalogo zlatih, tula-, srebrnih in nikelpastih žepnih ur za dame in gospode.

Velika izbira stenskih ur, budilk in ur z nihalom, najnovejše in najboljše, kakor tudi specialitete vsake vrste po najnižjih konkurenčnih cenah.

Istotako priporoča najraznovrstnejša, za vsako priliko jako primerna darila v zlatu in srebru, kakor: verižice, uhane, prstane, zapestnice itd. itd.

Vsa popravila izvršujejo se dobro in ceno. — Postrežba točna.

Proda

se takoj veliko posestvo tik farne cerkve v Šmartnem pri Litiji z enonadstropno hišo, kjer je že od nekdanje trgovine z mešanim blagom in gostilniški obrt. Hiša je prostorna in ima razun prodajalne dve skladišči, lepe gostilniške prostore, 7 sob za stanovanje, 2 kuhinji in kleti. Pri hiši je nadalje ledenica, velik gostilniški in jeden ravno toliki sočivni vrt, pokrito keglišče, prostorn hlev, velik kozolec z obširnimi spravami za seno in poljske pridelke, več oralov njiv, velicnih travnikov in 3 lepi gozdi.

Nadalje je tudi na prodaj še jedna hiša tudi tik farne cerkve s 5 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, malim vrtom in nekaj zemljišča.

Proda se vse pod ugodnimi pogoji radi rodbinskih razmer; tudi na obroke. (189) 3-2

Natančneje se izve pri lastniku

Josip Jakliču

v Šmartnem pri Litiji.

Postranski zaslužek,

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljubnim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem zastopa domače zavarovalne družbe prve vrste. — Ponudbe pod „1798“ Gradec, poste restante. (155)

Javna zahvala

naši edino domači pošteni zavarovalni banki

„SLAVIJA“ v Pragi.

Dne 24. maja t. l. opolnoči je udarila strela v moj kozolec in istega upepelila. Nevarnost je bila za vsa bližnja poslopja velikanska, katero so odvrnili požrtvovalni prebivalci iz Bočne, Šmartna in drugih bližnjih vasi, ki so prihiteli na pomoč, katerim se tem potom izreka zahvala.

Še le pred nekaj tedni sem pustil prvokrat moje posestvo zavarovati zoper ogenj pri banki „Slaviji“, katera mi je celi zavarovani znesek kron 800. kakor tudi vse na bližnjih poslopih nastale poškodbe v znesku kron 80 v 14. dneh točno izplačala.

Banka „Slavija“ je še nadalje nakazala podporo s svoto kron 40 za namera vano novo brizgalnico v Šmartnem, katero do današnjega dne cela obširna dolina bridko pogreša.

Ker je imenovana „banka“ slovansko podjetje na temelju občeznane češke štedljivosti in radodarnosti, zavzema z ozirom na premoženje med vsemi zavarovalnimi zavodi častno mesto; dobiva čedalje večje zaupanje vkljub zahrbtnemu obrekovanju nekaterih židovskih agentov in časopisov, ki s tako slabim orožjem vplivajo na nerazsodne ljudi.

„Svoji k svojim!“

V Šmartnem, dne 13. junija 1899

Janez in Jožefa Remic l. r.

Martin Zidarn l. r. | prič
Franc Filač l. r.

Resničnost izplačila potrjuje farni urad Šmartno za Dreto.

Jakob Kitak l. r., župnik.